

Saaremaa

Maleva

TOIMETUS JA TALITUS

Kuresaar, Saaremaa Maleva
Staap, kõnetr. 1.

==
KUULUTUSTE HIND:

Kuulutuse küljel 3 s. mm.
esimesel „ 5 s. „
teksti osas 10 s. „

Tea taja

Ilmub 2 korda kuus.

Tellimise hind:
postiga aastas — 75 senti.
Tellimisi võtavad vastu kõik ma-
levkondade ja kompaniide päälli-
kud ja naiskodukaitse jaoskon-
dade esinaised.

№ 8. (30)

15. aprillil 1930 a.

II aastakäik.

Soovime kõigile kaitseliitlasile ja naiskodukaitse liikmeile

õnnelikke ja rõõmsaid kevadpühi!

Maleva päalik ja juhatus.

15. aprillist f. a. peale asuvad Saaremaa maleva Staabi ja kodu ruumid Kubermangu tän. № 7,

Burhoewedeni majas, (endine Paadla koda). Telefon endine Nr. 1.

Kaitseliidu Saaremaa Maleva Päaliku

Käskliri Nr. 15.

Kuresaares, 29. märtsil 1930 a.

§ 1.

Maleva vanem instruktor kapten Mi-
hail Wäli lugeb Kuresaare I malew-
tonna Uya-Eilbi kompanis — Eilbi õp-
pusti pidamas ja kontrollilewaatust toi-
mimas komandeerimisel olnuks, 28. märtsi
f. a. kella 0800 kuni kella 1500.

§ 2.

Malewa arst dr. W. Hoffmann, nais-
kodukaitse Saaremaa ringtonna arst dr.
E. Sublam ja ringtonna esinaine M.
Bondratschul lugeb Pihlas naiskodu,
kaitse Pihla jaoskonna poolt korraldas

tud sanitaar'uruste lõputatseid pidamas
komandeerimisel olnuks, 26. märtsil f. a.
kella 1500 kuni kella 2100.

§ 3.

Kuresaare I malewtonna kaitseliitlase
Bernhard Jaani v. Samm'e wiin tema
omal palvel üle Malewa Side komando
koosseisu, 29. märtsist f. a. arwates.

Diendus: Esh. Nr. 23.

§ 4.

Uljärgmised naiskodonitub lugeb
wastuwõetult Kaitseliitu — naiskodu-
kaitse Kuresaare jaoskonna koosseisu, 28.
märtsist f. a. arwates:

1. Po'jalow, Marta Nikolai t. 2.
Eetslow, Almi Karli t. 3. Rõdar, Ma-
rie. 4. Grepp, Linda Kaarli t. 5. Wech-
stein, Mario. 6. Laas, Helmi 7. Ehar,

Elabet 8. Nurstandt, Eugenia.

Diendus: Esh. Nr. 167.

§ 5.

Uljärgmised naiskodonitub lugeb
wastuwõetult Kaitseliitu — naiskodu-
kaitse Leifi jaoskonna koosseisu, 28. märtsi
f. a. arwates:

1. Raun, Lydia Gustawi t. 2. Jõ-
gi, Senni Aldo t. 3. Uffel, Leontine 4.
Sulg, Marta 5. Mähar, Agnes.

Diendus: Esh. Nr. 166.

§ 6.

Muhu malewtonna kaitseliitlane An-
ton Matwei p. Randmetš lugeb omal
palvel Kaitseliidust wäljaastunult, 28.
märtsist f. a. arwates.

Diendus: Esh. nr. 18.

§ 7.

Raitfeliitlane Ernst Eduardi p. Heinmetš, kes surnud, kustutada Rurešaare 1 malewtonna loosseisust, 29. märtsist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 18.

R. Lints. Rapten,

Raitfeliidu Saaremaa malewa päälk.

Räfuliri wäljaantud 31. märtsil 1930 kell 1100.

Raitfeliidu Saaremaa Malewa Päälitu

Räfuliri Nr. 16.

Rurešaares, 7. aprillil 1930 a.

§ 1.

Awaldan teadmiseks Wabariigi Raitfeliidu Ulema räfulirja 2. aprillist s. a. Nr. 12 § 1:

„Awaldan kaitseministri räfulirja Nr. 55. 18. märtsist s. a.:

Wilmastel kuulatel on mõnedes garnisonides korraldatud proowihäiret, eesmärgiga kontrollida kaitsewäe, kaitfeliidu ja politsei walmisolekut liirets teotsemiseks, kui seda peats wajama meie riigi julgeolek.

Proowihäirete tulemused on üldiselt hääd. See tähendab, et kõik juhid ja alluwad kaitsewäelased, kaitfeliitlased ja politseinikud on alati walwel ja ei wäsi

oma kohuste täitmiseft.

Ühtlasi on proowihäired juhtinud tähelepanu ütsikutele puudustele kaitseplaanimides wõi nende elluwitumises. Mõuan, et kõik ülemad ja päälitid ajawitmata kõrwaldataks kõik puudused, alataja tootludlastades kaitseplaan muutuwa olukorraga ja instrueerides alluwaid. Iga kaitsewäelane, kaitfeliitlane ja politseinik peab alati täpselt teadma oma ülesandeid ja kohuseid häire puhul.

Sinnates senist kohusetruud walmisolekut, tänan teenistuse nimel Tallinna, Wiljandi, Pärnu ja Narwa garnisone, neis linnades asuwaid kaitfeliidu malewaid ja politsei asutusi ning kaitsewä-

gede staapi ühiselt tehtud töö eest riikliku julgeoleku kindlustamiseks.“

§ 2.

Awaldan teadmiseks Wabariigi Raitfeliidu Ulema räfulirja 2. aprillist s. a. Nr. 12 § 4:

„Raitse Kobus“ on ilmunud kirjeldus „Ügedam kaitselahing“, milles on toodud lahingülesanded kaitselahingu etewalmistuse ja läbiwitumise alal. Paljud päälitid on ülesannete lahendamisele tööle asunud ja oma töötulemused peafitsiapi saatnud.

Määratan peafitsiapi saadetud ülesannete paremate lahenduste eest rahalist preemijaid:

1. Ülesanne —	I preemia	Nr. 10:00	—	„Reamalewlastele Rusti“ (nimi jäetud lahenduse juures awaldamata).
	— II preemia	„ 5:00	—	Richard Bunderile, Tartumaa malewa Dala lomp. Üksikwene rühma päälitule.
	— III preemia	„ 3:00	—	Bernhard Raastule, Narwa malewast.
2. Ülesanne —	I preemia	„ 10:00	—	päälit Richard Bunderile, Tartumaa malewast.
	— II preemia	„ 5:00	—	„Reamalewlastele Rusti“.
	— III preemia	„ 3:00	—	Bernhard Raastule, Narwa malewast.
3. Ülesanne —	II preemia	„ 5:00	—	Bernhard Raastule Narwa malewast.
	— III preemia	„ 3:00	—	päälit Richard Bunderile, Tartumaa malewast.
5. Ülesanne —	I preemia	„ 10:00	—	leitn. Kostile, Pärnumaa malewast.
	— II preemia	„ 5:00	—	n. leit. Kullile, Tallinna malewa suurüksikwäe diwisjonist.
7. Ülesanne —	II preemia	„ 5:00	—	Bernhard Raastule, Narwa malewast.
	— III preemia	„ 3:00	—	päälit Richard Bunderile, Tartumaa mal.

Wits ma esinemisele hiljats jähin.

Tahab olla weste, kuid wõib olla ka tõsilugu.

Räst ou räst. See on jumalast loodud ja wanem kui meie. Kriti on räst mõjuw kaitfeliitlastele, sest mis mees ja oled, kui ei kuula kääku! Kui oled õigesti kaswatatud, hõnab õigesti olulorda, siis kuulab ja täidab ka õigesti kääku. Mul on eriline instinkt kääku kuulata ja täita, kuid weinikus on juures, millest ma pole saanud lahti minust mitteolenewail põhjusil, nagu ma seda enda töös-tilks alati olen ütelnud.

Minu jaopealil on tubli ning krabe mees, annab kõik rästid, nagu seabus ja seisukord ette näewab, seitse päewa warem. Selle aja sees on wõimalik end wälimiselt ja sisemiselt kohusetäitmisele ette walmistada.

Seetõttu pidin kääku täitma pa-

raabile minekuts. Muibu läbi ja läbi paraabi pois, nagu ma olen, tundsin suurt ülenbust ja kohusetäite iha oma siseelundeis. Hommitul tõuksin woobist warem kui harilikult. Oma wälimusegi seabsin rohkem lorda kui tawakiselt. Minu arust pidi kohuseft ketsutamiseft aitama kallalt j. Aets, et õigel ajal olla kogumispunktis ja sealt minna paraabile, mis kall enam pole minu mure, kuna jupijumal seal hoolitseb juba sinu sisetuleku ja wäljamineku eest.

Äeg läheneb araminekuts. Wam- mus, mida kannan töö ja paraabidel, kobus ja kaitfeliitus, on üks ja sama, seft leiwaisa ei ole oma rehnutitega jõudnud weel niikaugele, et kaitfeliitlastest ametnikule pakkuda riietusabi,

kuigi ta waranduse walwe on esmajärgulise tähtsusega.

Kaine andis kellaajaliselt wiimise räsu wäljaminekuts, kuid mu ihu ei jõudnud kannatada neid higitilku, mis sinna tekkisid warustuse ülesotsemiseft. Käpaela leidsin triilpesu hulgast, mis oli kall puhas ja hästi pakitud, kuid raskesti ülesleitaw. Kaine oli kusti töögikapist leidnud wiks pabrunit ja rästid, kas ka need pean wõtma kaasa. Muibugi pean, kawatasin, kuid mitte wiks, waid 45! Kulus kallalt hooft kogu perekonnale, kuni tarwiline arw pabruneid oli koku otstid — üks ühest, teine teisest toast ja laeka sopist. Kuid mida teen nende pabrunitega, kui pole pabrunitastlut ega wõõrihma, mille olin wiimasel tarwitamiskorral poetanud kall oma arust parajasse paika, kuid nüüd mitte kääpärast olewasse kohta. Kui lõppes ka see leitud oli, puudus kõige tarwi-

§ 3.

Määrata sõrve malewtonna Torgu kompanii lastejuhatajaks järgmised sama kompanii kaitseleitlased: 1) Siimon, Eduard, 2) Kofin, August ja 3) Eisi, Siidrit — kõik kolm 5. aprillil s. a. arwates.

Diendus: Ljh. Nr. 29.

§ 4.

Wiin üle 1 klassi 1. novembrist 1929 a. arwates järgmised päälitud ja kaitseleitlased, kes päästol-tuustipilduja II klassi harjutused täitnud:

1. V. Koel, Johannes — Riheltonna mlwf. Riheltonna kompanii. 2. Rbm. p. Maripuu, Hermann — Kurejaare I mlwf. Kurejaare kompanii. 3. Rmp. p. Toop, Deeter — Leisi mlwf. Leisi kompanii. 4. Rmp. Seemer, Willem — Leisi mlwf. Leisi kompanii. 5. Jao p. Sengbusch, Gotthalt — Leisi mlwf. Pärsama kompanii.

Diendus: Ljh. Nr. 619 — 29 a.

§ 5.

Eugeba mind Põidel Põide malewtonna üldkoosolekul komandeerimisel jolnult 6. aprillil s. a. tella 0730 kuni tella 1945.

R. Lints, kapten,
Malewa päälit.

Räsfukiri wäljaantud 7. aprillil 1930 a. kell 1200.

likum, milleta ja ei ole kaitseleitlane paraabil ega pärast paraabi, kõnelemata weel häbaohufilmapiigust — pääs. Kuigi see oma suuruselt ei ole aralaotataw ja filmale ilmagi nähtawalt seisab eestoa nurgas, ei rahuldanud mind panipait täna põrmugi. Raub roostes, pära tolmune ja fiseemis õones leibus palju määret, mille puhastamiseks kulub rohkem aega kui „tabunud asjabe“ leidmiseks.

Pühapäewa hommikul, täpselt sel tellaajal, mil pidin olema juba jao kogunemiskohas, tunsin end rahuldamata warustatuna. Eõõsitubades jõudsin käll weel kohale, kuid kahjuts hilja. Tule siis äkki nagu waene patune koju tagasi ja lasse kirjutada paraabile mitteilumuse pärast oma karistusraamatuse 3 krooni trahwi ja wali noomituse. Kõige selle tagajärjena oleb sõimanub pühapäewa-rahul asemel naist ja lapsi, oleb haawatud fiseemiselt ja

Kurejaare I-se malewtonna
päälitu

Räsfukiri Nr. 4.

Kurejaares, 10. aprillil 1930 a.

§ 1.

Korraldan 4. mail 1930 a. kell 10. Loode lasteraial Kurejaare, Oppur, Upa-Eilbi ja Pihela kompaniide wahelise lastewõistluse sõjawäe wintpüksist lastmises malewtonna rändkarika pääle.

Wõistlustingimused: Iga kompanii wõtab osa kuuemehelise grupiga. Kaugus — 200. meetrit, 200. mtr. 10 ringiline märklaud. Lastmine kolmest asendist: lamades käelt — 5, põlwele — 5, päästi — 5. lastu, ja 3 proowilastu. Näitamise — proowilastudel iga lastu, ja wõistluslastudel iga seeria järele. Päästi sihtimisabindusid wõib igapidi täiendada tingimusega, et ei rikuts päästi algosi.

Pääle 6. mehelise wõistlusgrupi igal kompaniil saata minu käsutusse üks esitaja-wahelkohutit.

Lastemooon ja märklehed kohale muretseda Kurejaare kompaniil.

§ 2.

Rinnitan Oppurkompanii Eõõstuskooll 3-da jao päälituts sama jao kait-

seleitlase Aleksel Siiti.

Diendus: Ljh. Nr. 42.

§ 3.

Kurejaare kompanii I rühma I jao päälitu kohused panen ajutiselt malewtonna relwurpäälitu Jaan Tamm'e peale.

Diendus: Ljh. Nr. 43.

§ 4.

Kõigil malewlastil, kes „Malewa Teataja“ tellimiskraha weel pole tasunud, see diendaba hiljemalt 1 mail s. a. kompanii päälitute taudu.

M. Milt, leitnant,
malewtonna päälit.

Kurejaare II malewtonna päälitu
Räsfukiri Nr. 2.

Kurejaares, 17. märtsil 1930 a.

§ 1.

Malewtonna pidutoimtonna liikmeteks määrata: minu abi Erich Andersoni, Kurejaare kompanii päälitu abi Anton Raali ja Kurejaare kompanii kaitseleitlase Joosep Federi, Aleksander Lulla ja Wladimir Raubseppa.

§ 2.

Rinnitan Kärila komp. I rühma I jao päälituts Sulius Easa asemele end. jao

alandatud riwiliselt, oleb jätnud täitmata kohustuse ja näinud asjata waewa. Ja kõige selle tagajärjeks — lastu mittetäitmine.

See oli suur õpetus mu elus. Karistafin end sellega, et kõik kaitseleitliibu tarbed koondafin ühtekokku, kujukundafin ilusajama nurga oma eestoa „sõjamuuseumiks“, löin seina naelu ja naelalefi, riputafin oma sõjawarustuse õigesse kohta. Pääsfile ei annud enam alamaseisulist isteajet riibewarna alumises osas, kuhu titub riietet märjal ilmal langema weepiisku ja muba. Pabrunitasku on nüüd alati käis kilitud ja sõjamoos hoitud kuimas ning lättesaadawas kohas. Warukafide ehil ja ühendab kogu seba pilti minu „sõjamuuseumi“-nurgakeses. Olen kindel, et järgmisel esinemiskorral olen esimene, kes ilmub oma kogunemiskohata käies warustuses, ja häirekorral kulub wiis minu-

tit, et olla sõbra atna all aratamisfignaaliga.

Gelmisest äpardusest olen teinud põhjaliku ettekande oma otsekohesele ülemusele ja see on lubanud mind asetada eeskujulikkumate hulka sõjawarustuse asetamiselt, mida ta on wõinud näha oma praktilise ihufilmaga. Ta oli wõtnud oma ülesandeks käia läbi isiklikult kõikide malewlaste korterid ja kontrollida, kus asuwad nende relwad ja teised aatribuudid. Wahest tuleb nii mõnelgi mehel sel puhul ot-fida üles pabrunitasku woobi alt ja käeside mustapesu-torgast.

Kuid kõik see lahendab ja käst kohendab. Koob inimese ümbergi ning laotab looberduse ja lohakufegi. Seba wõib äksitult käll leida, kuid selle eest „eeskujulikt“.

Malewlane.
„Raitse Robus.“

pääliku abi Wsewolob Läätsa ja tema
abiks Karl-Eb. Duna 10. märtsil s. a.
arwates.

Diendus: Rärta komp. pääliku ettel.
11. III s. a. № 24.

§ 3.

Rärta kompanii kaitseleitlane Julius
Mihaili p. Tasa lugeda elulohamuut-
mise puhul 10. III s. a. Kuresaare Kom-
panii 11 rühma koosseisu.

Diendus: Rärta kompanii pääl. ettel.
11. III s. a. № 23.

U. Roel,

Noor. leitnant,

Kuresaare 11 malewkonna päälit.

Surma läbi lahkunud kaitseleitlast

AUGUST TANGI

mälestab
Sõrwe malewkond ja
Abruka kompanii.

Otsusta kiiresti!

Ainult mõni nädal on weel aega kaitseleitide Keskjuhatus
rahahalise loterii loosimiseni.

Peawõit 1.000.000 senti.

Kõiki wõitusi kokku — 2.500.000 senti.

Loosimine kindlasti 30. aprillil s. a.

Häid wastupidawaid jalanõusid

meesterahwastele säärsaapaid, raswa ja kroomnahast, tankisi ja nõorsaapaid,
naisterahwastele kõige moodsamaid harilikke ja ilukingi

soowitab

jalanõude kauplus

Kubermangu tän. № 9.

Sealsamas bensiini, määrdeõlide ja autoosade ladu.